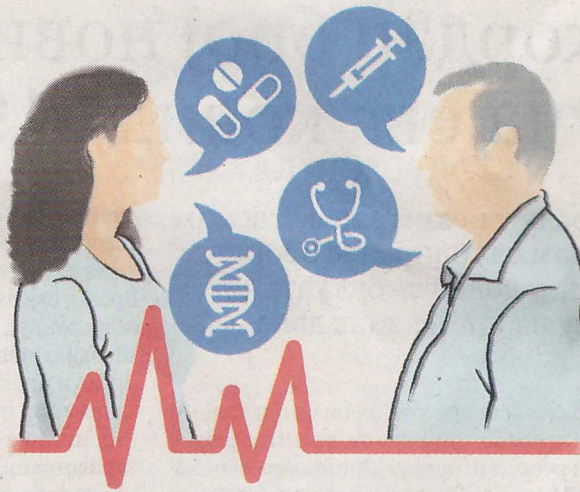

ГЛАС ПАЦИЈЕНАТА

Тек кад се човек разболи схвати колико је живот вредан

Јасмина Лукић, Организација „Европа Дона Србија“

Први пут рак дојке ми се појавио пре 15 година. Имала сам рани облик овог карцинома који је на време откривен и лечен. На срећу, биле су доступне терапије за моју болест. Нажалост, то није случај с две трећине жена које имају метастатски рак дојке. Оне немају доступне иновативне терапије. Зато је Организација „Европа Дона Србија“, чија сам једна од оснивачица, покренула кампању да се то промени и да те жене добију неопходне лекове. Кампању смо покренули једном песмом „Живот је вредан“, коју певају глумица Милена Васић и пет жена лечених од рака дојке које су назване Неустрашиве, а захваљујући музичару Дејану Цукићу, који нам је уступио и прерадио своју песму. Управо смо и кампању назвали по тој песми. Желимо да подигнемо свест јавности о метастатском карциному дојке и да скренемо пажњу на недостатак лекова за лечење одређених подтипова ове врсте рака и да укажемо на тај проблем надлежнима који доносе одлуку о стављају лекова на позитивну листу. То није ништа ново, јер иновативни лекови постоје скоро свуда у свету, па и у земљама у окружењу. Зашто би наше жене биле различито лечене у односу на оне у другим европским земљама? Жене са метастатским раком дојке немају времена за празне приче, њихов живот је њима вредан, а сваки дан који оне проведу са својом породицом је њима, њиховој породици и нама веома важан.

Малигна болест се не најављује. Она се појави са неким својим симптомима. Све пацијенткиње које су добиле дијагнозу рака дојке биле су изненађене када им је лекар рекао о чему је реч. Све смо се исто запитале: одакле то нама. Поготову

вог страха и непознавања малигну болести. Лично сам доживљавала да су се неке комшије измицале даље од мене када бих прошла поред њих са питањем да ли је моја болест преносива. Раније је, због непостојања одговарајућих лекова, малигна болест значила смртну пресуду. А људи се плаше смрти и размишљају да је боље да се повуку из живота оболеле особе. Често знају да кажу: „А шта ја са њом да причам? Немам шта да јој кажем.“ Ми не тражимо да нам неко нешто каже, већ само да пријатељи буду ту и да водимо неки нормалан разговор. Желимо да чујемо лепу реч, да причамо о доброј књизи или филму, а не само о болести. Иако живимо у 21. веку, и даље код неких људи постоји доза незнања, јер размишљају да ако чак и причају о малигној болести – могу да „призову“ њену појаву.

Када сам прошла кроз лечење, схватила сам да у Београду не постоји удружење које би пружило подршку пацијенткињама оболелим од рака дојке. Нас неколи-

Фото лична архива

је лекар рекао о чему је реч. Све смо се исто запитале: одакле то нама. Поготову је тешко када се то догоди у тренутку када су вам деца још мала, када желите да напредујете у каријери, када имате много обавеза. Онда вас сачека та дијагноза и једноставно не знате шта да радите... То је врло тежак тренутак. Налазите се у неизвесности. Живот вас једноставно опомиње и говори да нисте посветили довољно пажње ни себи ни сопственом здрављу. И ја сам била жена која је добила дијагнозу рака дојке док сам била у пуној снази и здрављу, са двоје деце, посвећена послу, пуна енергије. Нисам размишљала да то мени може да се деси. Чак ми то није пало на памет ни онда када је моја мајка оперисана од исте болести. Када сам одлазила код ње у посету у болницу, виђала сам доста жена мојих година. Онда сам рекла себи да не би било лоше да одем на превентивни преглед. Имала сам 48 година. Тада сам са знала да имам исту болест као моја мајка. Изашла сам из Института за онкологију и радиологију Србије и села на клупу у парк преко пута болнице. Дуго сам плакала. То је био последњи пут да сам због болести пустила сузу.

После успешног лечења, две и по године касније, болест се појавила на другој дојци. Тада сам само желела да што пре почнем да се лечим и да оздравим, веровала сам лекарима. Уз њихово разумевање, добру терапију и моју вољу успела сам – данас сам ту.

Када се жени саопшти дијагноза, дешава се да се пријатељи, познаници, другари полако повлаче из њеног живота. Чак и блиски чланови породице некако измичу из њеног живота. То се не примети одмах, јер смо окупиране лечењем, терапијама, одласком на контроле. Вероватно се то дешава због њихо-

И даље код неких људи постоји доза незнања јер размишљају да ако чак и причају о малигној болести – могу да „призову” њену појаву

ко се окупило и формирало је Удружење „Будимо заједно” јер много значи када нека жена може да се саветује са онима које су прошле кроз процес лечења. То удружење водила сам седам и по година. Али, имала сам виши циљ – да не помажем само женама Београда, већ да се залажем за бољу едукацију о раку дојке и савремено лечење жена и Србије, па сам са још четири експерткиње основала Српски форум против рака дојке, учланиле смо организацију „Европа Дона” коалицију и добиле смо право ношења имена „Европа Дона Србија”. То је организација на националном нивоу за борбу против рака дојке. Доста смо постигли за четири године. Допринели смо да пацијенткиње добијају специјалне грудњаке за ношење спољне протезе, да добију једну врсту иновативних терапија за метастатски карцином дојке, а покренули смо и иницијативу да се бесплатно на листу ортопедских помагала ставе компресивни рукави и рукавице за лимфедем. Тај предлог још није усвојен. Заједно с другим удружењима из ове области покренули смо нову иницијативу да се на листу ставе терапије за лечење подтипова метастатског карцинома дојке које су потребне за две трећине пацијенткиња у Србији.

Приредила Данијела Давидов Кесар